

CZAV en Agrifirm steeds meer in elkaars vaarwater

De coöperatieve bedrijven CZAV en Agrifirm Plant komen steeds meer in elkaars vaarwater. CZAV ziet voortaan heel Zeeland, Noord-Brabant en Zuid-Holland als werkgebied. En Agrifirm Plant richt zich op het hele land. Voorlopig lijkt samenwerking nog ver weg.

Akkerbouwer Huib Bos uit Zevenhuizen, ten noorden van Rotterdam, heeft een graaninname voor CZAV. Hij merkt dat veel telers die eerst hun graan aan andere partijen leverden, het eens met 30 of 40 ton bij CZAV proberen.

Akkerbouwer Daan Bac uit Moerkapelle merkt goed dat CZAV de laatste tijd actiever is in zijn regio. „De vertegenwoordiger van CZAV is de afgelopen week al twee keer bij me aan de deur geweest.”

Bac heeft een akkerbouwbedrijf in de droogmakerij de Zuidplaspolder, die ruwweg tussen Gouda en Zoetermeer ligt. In de droogmakerij liggen enkele duizenden hectares prima akkerbouwgrond, waar onder andere pootaardappelen en spruiten worden geteeld. Vanouds was het een gebied waar coöperatieve akkerbouwers bij Agrifirm zaten. CZAV kwam daar eigenlijk niet. „Ik merk wel degelijk dat CZAV hier nu actiever is”, zegt Bac. Hij is klant van geen van beide coöperatieve bedrijven, maar teelt wel zaaizaad voor Agrifirm. „Tot vorige week was ik nog nooit benaderd door CZAV.”

Copyright foto

De akkerbouwer hoort van collega's in zijn studieclub dat CZAV ook noordelijker in Zuid-Holland actief is.

Spruiten

Dat is nieuw. Vanouds hield de zuidwestelijke coöperatie de Rotterdamse regio aan als noordgrens van het werkgebied. Breda gold als oostgrens. Maar CZAV heeft dat losgelaten. Voortaan geldt heel Zuid-Holland en heel Noord-Brabant als werkgebied. Adjunct-directeur Ko Francke bevestigt de nieuwe ambitie van CZAV. „Het is een strategische stap geweest om in Zuid-Holland te groeien in de buitendienst. We zijn nu ook ten noorden van Rotterdam actief.”

De coöperatie is vanouds actief in open teelten, zoals akkerbouw, groente, fruit en bollen, met teeltadvies, gewasbescherming, meststoffen en graancollectie. Volgens Francke zijn de eerste stappen gezet in de spruitenteelt. „De spruitkoolteelt ten noorden van Rotterdam sluit aan op die teelt in de Hoeksche Waard, ten zuiden van Rotterdam. Daar hadden we al specialisten voor die teelt. Wij merkten dat er ook belangstelling was bij telers ten noorden van Rotterdam. Toen zijn we gaan kijken of we meer zaken konden doen.”

Inname graan

CZAV heeft inmiddels ook een innamepunt voor granen in de regio, bij akkerbouwer en spruitenteler Huib Bos, in Zevenhuizen. Telers kunnen hun graan lossen in een van de loodsen van Bos. Francke: „We hebben heel praktisch gekeken naar een oplossing die voor alle partijen interessant

is. Bovendien is dit een goedkope manier om uit te breiden.”

Bos is al vijftien jaar klant van CZAV. Jarenlang was hij de enige in zijn regio. Maar de laatste tijd verandert dat. Vorig jaar kwamen al enkele nieuwe telers hun graan bij hem lossen, en dit jaar zag hij 'diverse' nieuwe gezichten. „Veel telers die eerst hun graan aan andere partijen leverden, proberen het eens met 30 of 40 ton, om eens te ruiken aan CZAV. Elkaar eens op scherp zetten mag toch?”

Volgens Francke zal CZAV niet de grens met Noord-Holland overtrekken, vanwege de samenwerking met CAV Agrotheek in CropSolutions. „Binnen CropSolutions hebben we landelijk een dekkend netwerk. In Noord-Holland zit onze partner CAV Agrotheek. Daarom gaan wij niet verder dan de provinciegrens. De formule met samenwerkingspartners bevalt goed. Inkoop en kennisontwikkeling doen we gezamenlijk, maar in de regio blijven we goed herkenbaar, dicht bij het boerenef.”

Rivierengebied

Op de betonplaten op het terrein van loonbedrijf Verschoor & Oomen in Almkerk lost een akkerbouwer zijn kieper met graan. Akkerbouwers uit het Land van Heusden en Altena kunnen hun graan dat ze aan CZAV leveren, sinds twee jaar lossen bij het Brabantse loonbedrijf. Dit deel van het rivierengebied was tot voor kort een witte vlek voor CZAV. Agrifirm-voorzitter en akkerbouwer Theo Koekkoek woont net aan de andere kant van het dorp Almkerk. Agrifirm heeft ook een graaninnamepunt in het gebied. Vanouds leverden alle

coöperatieve akkerbouwers daar hun graan. Twee jaar geleden verscheen CZAV in het gebied.

Volgens eigenaar Ard-Jan Oomen heeft hij deze zomer voor CZAV 25 procent meer graan ontvangen dan vorig jaar. „Meer kilo's en meer klanten“, zegt hij. Dat kwam onder andere doordat een andere partij is gestopt.

Brabants zand

Lang gold Breda als oostgrens voor het werkgebied van CZAV. Almkerk ligt voorbij die grens. Volgens Francke zoekt CZAV in

Noord-Brabant niet méér locaties om graan te ontvangen. „Midden- en Oost-Brabant lenen zich daar niet voor. Daar zit de akkerbouw te veel verspreid. Er is daar geen groot geconcentreerd akkerbouwgebied. Bovendien telen de akkerbouwers op zandgrond minder graan.“

Daarom investeert CZAV daar vooral in mensen in de buitendienst en in bezorgdiensten, voor teeltadvies en de verkoop van meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen. Volgens Francke heeft zijn coöperatie niet alleen kennis van teelt op klei, maar ook

van teelt op zand. „Rond Bergen op Zoom is ook akkerbouw op zandgrond. We hebben mensen in dienst die gespecialiseerd zijn in teelt op zand.“

Henk van der Velden, bedrijfsleider van Werktuigencoöperatie De Kempen, heeft nog niet gemerkt dat CZAV actiever is in zijn regio. De coöperatie heeft ruim vierhonderd leden in een ruime regio ten zuiden van Eindhoven.

Concurrenten

Directeur Drees Beekman van Agrifirm ▶

Copyright foto

Plant constateert dat CZAV al enkele jaren actief is buiten het Zuidwesten. „Het feit dat er concurrentie is, houdt ons scherp”, zegt hij. „We zijn allebei coöperatieve organisaties, maar in het veld zijn we gewoon elkaars concurrenten.” Volgens Beekman is Agrifirm Plant in heel Nederland actief. „Ja, in bepaalde gebieden zijn we al heel sterk aanwezig, maar in andere gebieden nog minder sterk. Ondanks onze positie van marktleider zijn er nog vele groeikansen. Ook in gebieden waar we minder sterk aanwezig zijn, hebben we de ambitie om onze positie op termijn te versterken. Dat geldt ook voor het Zuidwesten.”

Agrifirm is in 2011 ontstaan, na de fusie tussen Agrifirm en Cehave Landbouwbelang. Agrifirm Plant is een zelfstandige onderneming binnen Agrifirm. De onderneming richtte zich vanaf het begin op

de akkerbouw, bloembollenteelt, fruitteelt en vollegrondsgroenten. „We werken nu aan verbreding van de afzet naar andere sectoren, zoals naar boomteelt en openbaar groen, of naar andere regio's”, legt Beekman uit. „Voor bollenteelt zijn wij bijvoorbeeld steeds meer actief buiten het traditionele bollenteeltgebied in Noordwest-Nederland. Dat geldt ook voor het Zuiden.”

Agrifirm in Zeeland

Beekman benadrukt dat zijn bedrijf er niet 'primair' op uit is om op korte termijn meer te verkopen of groter te worden. „Op de eerste plaats staat dat we onze klanten zo goed bedienen dat ze tevreden zijn”, legt hij uit. „We proberen telers in Nederland van hoogwaardig, specialistisch advies te voorzien. Dat proberen we steeds beter uit te rollen. We komen daar landelijk meerdere partijen tegen, CZAV is er daar een van.” In het Zuidwesten komt Agrifirm Plant vooral CZAV tegen. Het bedrijf heeft ook in Zeeland vertegenwoordigers rondlopen, op Zuid-Beveland en in Zeeuws-Vlaanderen. Daarnaast heeft Agrifirm Plant in het Zuidwesten twee locaties: een voor graaninname in Werkendam, vlak bij die van CZAV in Almkerk, en een grote locatie in het West-Brabantse Langeweg. Die locatie wordt een van de vijf resterende grote graanlocaties van Agrifirm Plant. Die locatie is tegelijk een distributiecentrum voor Agrifirm Plant. Agrifirm Plant is druk bezig om de graanverwerking te concentreren op vijf locaties en op de nieuwe locatie in Kampen,

die een capaciteit heeft van 130.000 ton. Volgens Beekman merken telers weinig van deze concentratie. „In het hele land blijven er 50 tot 60 locaties waar de teler zijn graan kan leveren, waaronder Langeweg en Werkendam in het Zuidwesten. Aan die brede dekking voor inname tornen wij niet. Bovendien hebben we dit jaar het af-erfconcept geïntroduceerd waarmee wij het graan bij de teler ophalen van zijn erf. Dat werkt snel en efficiënt en komt daarmee de uitbetaalprijs ten goede.”

Samenwerking

CZAV en Agrifirm Plant werken nu in één bedrijf wel samen, in Cebeco Granen. Dat bedrijf vermarkt het graan van beide partijen. Volgens beide partijen is die samenwerking succesvol. Op andere terreinen lijkt samenwerking voorlopig niet in beeld. Tot 2011 werkten beide coöperaties ook samen in Cebeco Meststoffen en Cebeco Agrochemie, samen met andere regionale coöperaties. Maar die samenwerking kwam ten einde. CZAV stapte eruit toen het oude Agrifirm, dat vooral ten noorden van de grote rivieren actief was, fuseerde met Cehave Landbouwbelang tot het nieuwe Agrifirm. Cehave Landbouwbelang was vooral ten zuiden van de grote rivieren actief. Als reactie daarop ontstond toen CropSolutions. Is een hernieuwde samenwerking denkbaar? Beekman laat zich er niet over uit. „We doen voor niemand de deuren dicht”, zegt Francke. „Ze hebben ons nummer.” ■

Sinds twee jaar heeft CZAV een graaninname op het terrein van loonwerker Verschoor & Oomen in Almkerk.

Copyright foto

